

Nr 880

Av herr **Andersson** i Örebro m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till lag om ändring i kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753), m. m.

(Lika lydande med motion nr 706 i Första kammaren)

I proposition nr 28 framlägges bl. a. förslag till sådan ändring av vissa kommunala lagar att de legala möjligheterna att delegera kommunal nämnds beslutanderätt skall utsträckas att omfatta också suppleant av nämnden. Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1967.

Förslaget om delegation till suppleant tillstyrks av en rad remissinstanser men avstyrks av sex instanser. I propositionen refereras bl. a. yttrandet från stadsfullmäktige i Örebro som representativt för denna sistnämnda grupp remissinstanser. Vi delar i princip de synpunkter som framföres i detta yttrande.

Kommunalrättskommittén lämnade beträffande förslaget om delegation till suppleant en synnerligen knapphändig motivering och nämnde endast att man på så sätt velat bredda underlaget för representation från en kommuns olika delar och göra handläggningen av rutinärenden smidigare.

Enligt kommunallagens 43 § äger kommunens styrelse uppdraga åt särskild inom densamma bildad avdelning eller åt ledamot av styrelsen eller åt i kommunens tjänst anställd befattningshavare att å styrelsens vägnar fatta beslut i vissa grupper av ärenden av rutinkaraktär. Enligt 45 § äger s. k. fakultativ nämnd samma befogenhet.

I regeringsrättens årsbok 1955 ref. 54 behandlas frågan huruvida drättselkammare överskridit sin befogenhet då den beslutat att till ledamot i avdelning, å vilken kammaren i vissa grupper av ärenden överlätit sin beslutanderätt, utse suppleant för ledamot i kammaren. Vederbörande drättselkammare åberopade till stöd för sitt beslut bl. a. en artikel i Stadsförbundets tidskrift och ett utlåtande från Stadsförbundet. Länsstyrelsen fann emellertid att drättselkammaren genom sitt klandrade beslut överskridit sin befogenhet och upphävde beslutet. Regeringsrätten fann ej skäl göra ändring i länsstyrelsens utslag.

Suppleantuppdraget innebär i princip rätt och skyldighet att vid ordinarie ledamots frånvaro inträda i dennes befogenheter, men icke något mera. Då det emellertid kan vara till fördel för verksamheten att suppleant beredes tillfälle att mera kontinuerligt följa arbetet, innehåller reglemen-

tena för t. ex. kommunens styrelse och kommunal nämnd ofta föreskrifter att suppleant alltid skall underrättas om sammanträde, att han äger deltaga däri även om den ledamot, för vilken han utsetts, också är närvarande, ibland även att han äger deltaga i diskussionen. Under alla förhållanden är han dock betagen rätten att ställa förslag till beslut och att deltaga i beslut.

I det i propositionen på s. 21 återgivna yttrandet av Örebro stadsfullmäktige heter det bl. a.:

Om man överhuvud skall vidtaga en ändring måste man ha mycket starka skäl därtill, så starka och så speciella att de principiella betänkligheterna måste få vika. Man måste med andra ord kunna visa, att vitala intressen föreligger, som icke kan på annat sätt tillgodoses. Så är enligt stadsfullmäktiges mening icke förhållandet i det aktuella förslaget. Kommunalrättskommittén anför bl. a. att suppleant, som representerar en viss kommun, genom dylik lagändring kan beredas möjlighet att deltaga i kommunala beslut. Att märka är emellertid att det främst är fråga om rutinärenden. På annat ställe i utredningen har kommittén hävdad den enligt stadsfullmäktiges mening fullt riktiga uppfattningen, att representanter för olika kommuner knappast torde känna sig särskilt lockade av att ute i sina orter anförtros rutinärenden. Man frågar sig då om befogenheten blir mera eftersträvansvärd om den utövas i en avdelning av centralinstansen. Stadsfullmäktige betvivlar att så är fallet. Det egentliga värdet av suppleantskap i t. ex. en drätselkammare eller en kommunal nämnd torde ligga på ett helt annat område. Suppleanten är med i det kommunala arbetet, känner till dess arbetssätt och problem och har kontakter med ledamöter och tjänstemän. Tämligen regelmässigt har han dessutom rätt att deltaga i alla sammanträden, ibland också i de därvid förda diskussionerna. Han bör härigenom helt visst äga fullgoda möjligheter att argumentera för sin mening och föra sin kommuns talan. Medbestämmanderätt i ärenden av mindre vikt torde därvidlag sakna praktiskt taget all betydelse.

Ej heller det andra av kommunalrättskommittén anförda skälet, smidigare handläggning av rutinärenden, synes äga tillräcklig tyngd. Delegation kan redan nu ske till särskild avdelning, till viss ledamot eller till kommunal tjänsteman. Rutinärendena är ej särskilt tids- och arbetskrävande och deras behandling sker i stor utsträckning på grundval av tidigare avgöranden i likartade frågor. Stadsfullmäktige har svårt att se att detta relativt underordnade verksamhetsområde skulle vara så betungande, att man bör ifrågasätta att inkalla suppleanter för ärendenas avgörande.

Vi har här velat citera detta yttrande, då det klart anger vari problematiken består. Såsom vi ovan nämnt delar vi de i detta yttrande framförda uppfattningarna. Enligt vår mening talar således inga sakskalet för de av statsrådet föreslagna författningsändringarna. Propositionen bör därför avslås i denna del.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå proposition nr 28 såvitt gäller

förslaget om delegation av beslutanderätt till suppleant i kommunal nämnd, styrelse eller avdelning inom sådant organ.

Stockholm den 21 februari 1967

Sven G. Andersson (fp)
i Örebro

Hans Nordgren (h)

Anders Jonsson (fp)
